

Visie op toezicht - Raad van Toezicht Present

Inleiding

Sinds mei 2019 is de Raad van toezicht van Present weer voltallig. Nadat de vacante vijfde zetel was ingevuld konden in juni 2019 de statuten aangepast worden aan de eisen en uitgangspunten van de Governance Code Zorg 2017. En brak in oktober het moment aan om als Raad van Toezicht een visie op toezicht te ontwikkelen. Het proces van visie ontwikkeling is gestart met een bijeenkomst onder leiding van de heer M. Botman waarbij een gesprek is gevoerd over rollen van toezicht. Op basis van deze bijeenkomst is deze notitie voorbereid die voorgelegd is aan de Raad van Toezicht in de december vergadering 2019.

Good governance

Present onderschrijft de Zorgbrede Governancecode 2017 en de principes die hieraan ten grondslag liggen, te weten:

- a) De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur hanteren normen en waarden die passen bij de maatschappelijke opdracht.
- b) De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af.
- c) De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur zijn ieder vanuit hun eigen rol geschikt en verantwoordelijk voor hun taak.
- d) De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur handelen in dialoog met belanghebbende partijen en waarborgen hun adequate invloed.
- e) De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur kennen en beheersen de risico's verbonden aan de activiteiten.
- f) De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur toetsen de legitimatie van Present aan het bieden van goede zorg aan bewoners en cliënten.
- g) De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur en het bestuur ontwikkelen permanent hun professionaliteit en deskundigheid.

Visie op toezicht

Present vindt goed bestuur (governance) van groot belang. De Raad van Toezicht ziet integraal toe op het besturingsproces van Present en heeft aandacht voor de missie, visie en resultaten zoals die in het strategisch beleid zijn verwoord. De Raad heeft oog voor ontwikkelingen in zorg en maatschappij en onderkent ook de risico's en voelt zich verantwoordelijk voor een goed toezicht dat past bij Present. Vanzelfsprekend respecteert de Raad wet- en regelgeving en handelt hiernaar.

De Raad kiest voor een onafhankelijke en proactieve opstelling en onderscheidt vier rollen;

- Toezicht
- Werkgever richting bestuurder
- Klankbord
- Netwerker

De Raad wil vanuit die verschillende rollen de vraagstukken die voor liggen bezien en een kritische sparringpartner zijn voor de bestuurder. Dit betekent dat het toezicht zich richt op de algemene gang van zaken, het beleid, de kwaliteit van zorg en de daarmee samenhangende processen. De Raad heeft nadrukkelijk aandacht voor de stabiliteit en continuïteit van Present waarbij gezocht wordt naar een passend evenwicht tussen de maatschappelijke opdracht en de financiële middelen. De Raad wil van toegevoegde waarde zijn voor Present, voor de bestuurder en voor de maatschappij en kiest daarom transparant vanuit welke rol wordt geacteerd.

Informatievoorziening

Voor een goede uitoefening van de taken van de Raad is het belangrijk dat de Raad goed geïnformeerd is over de relevante ontwikkelingen die van invloed zijn op het bestuur en beleid van Present. Op basis van managementrapportages en bestuursverslag wordt de Raad geïnformeerd over Present. Ook hebben de leden van de Raad van Toezicht toegang tot de agenda's, verslagen en stukken van de Financiële Audit commissie en de commissie Kwaliteit&Veiligheid. De verslagen van deze commissies maken onderdeel uit van de vergaderstukken van de Raad. Zowel voor de vergaderingen van commissies als voor de Raad wordt er gewerkt met een jaaragenda waarin de thema's en aandachtsgebieden vooraf gepland zijn

De Raad van Toezicht heeft jaarlijks contacten met de ondernemingsraad, Centrale Cliëntenraad, Identiteitscommissies en de Verpleegkundige en Verzorgende Advies Raad. Dit kan in verschillende vormen, afzonderlijk of gezamenlijk. Eenmaal per jaar wordt een themabijeenkomst georganiseerd. Ook vindt jaarlijks een bijeenkomst met de Raad van Toezicht, bestuurder en MT leden plaats. Daarnaast brengt de Raad van Toezicht locatiebezoeken. Op deze manier houdt de Raad van Toezicht 'feeling' met wat er leeft binnen Present.

De Raad hanteert het uitgangspunt dat de bestuurder aanspreekpunt is voor medewerkers, bewoners, cliënten en andere belanghebbenden inclusief media ten aanzien van het uit te voeren beleid, de concrete activiteiten en vragen en klachten. In het kader van de werkgeversrol van de Raad richting bestuurder verzamelt de Raad informatie binnen de organisatie ten behoeve van een 360 graden feedback.

Houding en gedrag

De Raad van Toezicht hecht aan onafhankelijkheid en een constructief-kritische houding van de leden waarbij het belang van Present voorop staat. Een goede onderlinge samenwerking tussen de Raad en bestuurder is van grote meerwaarde. De basis voor samenwerking is transparantie, openheid, vertrouwen en het nemen van verantwoordelijkheid.

Dat vraagt om rolvastheid van de Raad:

- ✓ De Raad van Toezicht is te allen tijde *niet-uitvoerend*. Specifieke kennis en ervaring van leden van de Raad van Toezicht wordt alleen ingezet ten behoeve van de rol van lid binnen de Raad van Toezicht. Geen inzet op uitvoering van activiteiten of plannen.
- ✓ In de organisatie nemen de leden van de Raad een *neutrale houding* aan. Ze bekennen geen kleur in de zin dat zij ergens voor of tegen zijn. Wel kunnen de leden hun visie, waarden, rol en taak toelichten.
- ✓ Bij contacten in de organisatie staat *horen, zien en vragen stellen* centraal. De leden van de raad informeren vooraf de bestuurder als zij contacten hebben met medewerkers, bewoners of cliënten dan wel andere belanghebbenden of medezeggenschapsgremia. En lichten bij die contacten altijd vooraf toe vanuit welke rol zij contact hebben.
- ✓ Bij contacten buiten de organisatie en deelname aan bijeenkomsten namens Present vindt *vooraf gaand afstemming* plaats binnen de Raad en met de bestuurder over rol.

Compliance

De Raad is alert op het voldoen aan de geldende wetten, codes, regels en procedures door het bestuur en de Raad zelf. De Raad hecht grote waarde aan het oordeel van de rechtmatigheid van de activiteiten, de inrichting van de governance en de financiële positie van Present door de accountant. En aan het oordeel van over de kwaliteit van zorg door de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Professionalisering

Professionalisering is voor de Raad van Toezicht belangrijk. Dit geldt ook voor de bestuurder en de medewerkers van Present. De Raad werkt aan zijn eigen deskundigheid via:

- Scholing: jaarlijks stelt de Raad vast welke bijscholing nodig is in het kader van permanente educatie. Ieder lid is zelf verantwoordelijk voor het volgen van voldoende bijscholing.
- Zelfevaluatie; jaarlijks vindt een zelfevaluatie plaats door de Raad van het eigen functioneren. De uitkomsten hiervan worden vastgelegd. De Raad betreft vooraf de bestuurder hierbij inclusief de visie van de bestuurder met betrekking tot het functioneren van de Raad. Een externe deskundige begeleidt minimaal eenmaal per drie jaar de zelfevaluatie.
- Actualiteiten: de leden van de Raad van Toezicht volgen politieke, beleidsmatige en inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van ouderenzorg en met betrekking tot hun deelname aan commissies.

Uitgangspunten Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht hanteert de volgende vijf uitgangspunten:

- a) Een gezamenlijke en eenduidige visie op de maatschappelijke rol en opdracht van Present, zowel binnen de Raad van Toezicht als tussen de Raad en het bestuur. Die visie vindt zijn concretisering in de strategie van Present en de wijze waarop die in praktijk wordt gebracht. Daarop stuurt het bestuur en daarop ziet de Raad van Toezicht toe.
- b) Vertrouwen in het bestuur met respect voor de afzonderlijke rollen en verantwoordelijkheden van bestuur en Raad. Het is de taak van de Raad van Toezicht om zich blijvend ervan te vergewissen dat het vertrouwen gegeven kan worden.
- c) Passend samenspel met het bestuur. De Raad van Toezicht biedt zo nodig tegenwicht aan het bestuur (checks and balances), is steun voor het bestuur bij lastige vraagstukken en kiest steeds de passende armlengte.
- d) De Raad van Toezicht is proactief, dat wil zeggen dat zij niet alleen volgt wat wordt voorgelegd, maar ook zelf een beeld heeft van wat op de toezichtagenda hoort en ervoor zorgt dat die gevolgd wordt.
- e) Aandacht voor cultuur en gedrag binnen de Raad van Toezicht: Openheid, integriteit en constructief-kritische betrokkenheid zijn kenmerken van de cultuur binnen de Raad van Toezicht en komen naar voren in de relatie met het bestuur en met de belangrijke belanghebbenden. Ook draagt de Raad in haar handelen de kernwaarden van Present uit.

Toezichtskader

De Raad van Toezicht hanteert bij de werkzaamheden het volgende interne en externe toezicht kader:

Externe kader

- De wet toelating zorg instellingen
- Governance code zorg 2017
- Overige relevante wet- en regelgeving inclusief branche specifiek codes.

Interne kader:

- Statuten Present
- Reglement Raad van Toezicht
- Reglement Raad van Bestuur
- Reglement commissie Kwaliteit & Veiligheid
- Reglement Financiële Audit Commissie
- Reglement Remuneratie Commissie
- Conflictenregeling Raad van Toezicht – Raad van Bestuur

Implicaties voor het besturen

De bestuurder van Present is belast met het besturen van Present als organisatie. De bestuurder werkt vanuit de doelstellingen van Present met een duidelijke missie en toekomstgerichte visie. De bestuurder formuleert op basis hiervan de doelstellingen en heeft de verantwoordelijkheid die te realiseren. De bestuurder zet daartoe de strategie uit, bepaalt het beleid en ziet toe op de uitvoering daarvan. De bestuurder is verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen en resultaten. De bestuurder kan specifieke vraagstukken voorleggen aan de Raad van toezicht vanuit de klankbordrol van de Raad.

De bestuurder betreft de medewerkers, bewoners, cliënten én gremia zoals Ondernemingsraad, Centrale Cliëntenraad, Identiteitscommissies, Verpleegkundige en Verzorgende Adviesraad plus andere belanghebbenden actief en herkenbaar bij beleidsvorming en –uitvoering. De bestuurder stelt zich daarbij toegankelijk op en heeft oog voor overige maatschappelijke belangen. De bestuurder leeft de principes van goed bestuur na. De bestuurder opereert transparant, is aanspreekbaar, bevordert een integere en open cultuur binnen de organisatie en legt gevraagd en ongevraagd verantwoording af over het handelen. De bestuurder stuurt op kwaliteit van zorg en een bedrijfsmatige aansturing van de organisatie. De bestuurder werkt aan een gezonde financiële positie zodat de continuïteit van Present voor de langere termijn gewaarborgd is. Als werkgever past de bestuurder de beginselen van goed werkgeverschap toe.

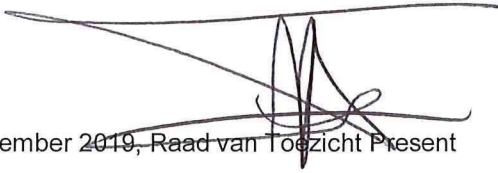
Thema's en toezicht 2020 - 2021

De belangrijkste thema's voor 2020 – 2021 zijn het toezien op:

- Realisatie strategische doelen: Sterk Merk, Beste Werkgever, Samenwerking. Belangrijk daarbinnen:
 - Ontwikkelingen rondom persoonsgerichte zorg / zinvolle zorg
 - Organisatieontwikkeling volgens besturingsvisie en organisatiemodel
 - Arbeidsmarkt & Medewerkers: goed werkgeverschap, leiderschapsontwikkeling management op alle niveaus, hoogwaardig P&O beleid.
 - Kwaliteit en veiligheid: borging en sturing aanpak n.a.v. IGJ rapport maart 2019
 - Samenwerking van Present in regio en netwerken Basis op orde voortdurend in ontwikkeling, w.o. risicomangement, verbeterde financiële sturing en betere borging processen
- Ontwikkeling van lange termijnperspectief Present, inclusief bijpassende vastgoed strategie en innovatieagenda

Evaluatie

Deze toezichtvisie is een levend document. Nieuwe inzichten maar ook externe ontwikkelingen zijn van invloed op deze visie en kunnen aanleiding geven tot aanpassing. De jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Toezicht wordt gebruikt om stil te staan bij de visie op toezicht van Present.

December 2019, Raad van Toezicht Present